

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΘΕΜΑΤΩΝ

Σας παρουσιάζεται η ενδεικτική δομή της εξέτασης και κάποια παραδείγματα θεμάτων που θα κληθούν να λύσουν οι μαθητές. Η συγκεκριμένη δομή και τα συγκεκριμένα θέματα δεν είναι δεσμευτικά.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η ρύπανση του περιβάλλοντος

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο πλανήτης μας είναι η ρύπανση του περιβάλλοντος, η οποία αυξάνεται κάθε χρόνο με γρήγορους ρυθμούς, προκαλώντας σοβαρές και ανεπανόρθωτες ζημιές στη Γη, όπως είναι η υπερβολική θέρμανση του πλανήτη. Τα πιο σοβαρά προβλήματα δημιουργούν στον άνθρωπο η ρύπανση του αέρα, που λέγεται αλλιώς και ατμοσφαιρική ρύπανση, και η ρύπανση του νερού.

Η ατμοσφαιρική ρύπανση προκαλείται από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων, των λεωφορείων, των φορτηγών και των εργοστασίων, ενώ οδηγεί συχνά στην εμφάνιση «νέφους» πάνω από τις μεγάλες πόλεις. Η ατμοσφαιρική ρύπανση προκαλεί σοβαρές ζημιές στον άνθρωπο και στο περιβάλλον. Για παράδειγμα, οι άνθρωποι δεν μπορούν να αναπνεύσουν καλά, αισθάνονται ζαλάδα, έχουν πονοκεφάλους και αρκετοί παθαίνουν καρκίνο. Επίσης, αρχαία μνημεία, όπως η Ακρόπολη, καταστρέφονται, επειδή το νερό της βροχής, που πέφτει πάνω τους, μεταφέρει από την ατμόσφαιρα βλαβερές ουσίες για τα μάρμαρα.

Η ρύπανση του νερού προκαλείται, συνήθως, από τις άχρηστες ουσίες των εργοστασίων και τα βρόμικα νερά των υπονόμων, που χύνονται σε λίμνες, ποτάμια και θάλασσες. Επίσης, οι άνθρωποι ρυπαίνουν το νερό ρίχνοντας σε αυτό σκουπίδια. Επειδή οι άνθρωποι χρειάζονται το νερό όχι μόνο για να το πίνουν αλλά και για να μαγειρεύουν και για να ποτίζουν τα χωράφια ή τις αυλές τους, το μολυσμένο νερό είναι πολύ επικίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου, αλλά και για την υγεία των φυτών και των ζώων.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Πιστεύετε ότι συνδέονται νοηματικά τα κείμενα 1 και 2; Να παρουσιάσετε την άποψή σας σε 50 – 60 λέξεις.
- Στον παρακάτω πίνακα, να σημειώσετε **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα σε κάθε πρόταση και, στη συνέχεια, να σημειώσετε το χωρίο του κειμένου που τη διαψεύδει ή την επαληθεύει.

	Σωστό/Λάθος	Χωρίο
Η περιβαλλοντική μόλυνση εντείνεται ταχύτατα, αλλά προκαλεί ζημιές που ο άνθρωπος, ευτυχώς, μπορεί να αποκαταστήσει.		
Η ρύπανση της ατμόσφαιρας επιβαρύνει την υγεία του ανθρώπου.		
Το νερό μολύνεται και από τα βιομηχανικά λύματα.		

- 1. «Η ατμοσφαιρική ρύπανση προκαλείται από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων, των λεωφορείων, των φορτηγών και των εργοστασίων, ενώ οδηγεί συχνά στην εμφάνιση «νέφους» πάνω από τις μεγάλες πόλεις. Η ατμοσφαιρική ρύπανση προκαλεί σοβαρές ζημιές στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.»: Να μεταφέρετε τα υπογραμμισμένα ρήματα του αποσπάσματος στον **αόριστο**.
2.«Για παράδειγμα, οι άνθρωποι δεν μπορούν να αναπνεύσουν καλά, αισθάνονται ζαλάδα, έχουν πονοκεφάλους και αρκετοί παθαίνουν καρκίνο. Επίσης, αρχαία μνημεία, όπως η

Ακρόπολη, καταστρέφονται, επειδή το νερό της βροχής, που πέφτει πάνω τους, μεταφέρει από την ατμόσφαιρα βλαβερές ουσίες για τα μάρμαρα.»: Να μεταφέρετε τα υπογραμμισμένα ρήματα στον **παρατατικό**. Ποια διαφορά διαπιστώνετε μεταξύ των δύο κειμένων ως προς το νόημα, μετά τις αλλαγές που κάνατε;

- «Οι άνθρωποι ρυπαίνουν το νερό.»: Να κάνετε όλες τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να μετατοπιστεί η έμφαση από το υποκείμενο στην αναφερόμενη ενέργεια.
- «Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο πλανήτης μας είναι η ρύπανση του περιβάλλοντος, η οποία αυξάνεται κάθε χρόνο με γρήγορους ρυθμούς, προκαλώντας σοβαρές ζημιές στη Γη...»: Να ξαναγράψετε το απόσπασμα, αντικαθιστώντας τα επίθετα με τα αντώνυμά τους. Ποιες νοηματικές αλλαγές παρατηρείτε στο νέο κείμενο που προέκυψε;
- Ως πρόεδρος του πενταμελούς συμβουλίου της τάξης σας, συντάσσετε μια επιστολή προς τον/την Διευθυντή/ντρια του σχολείου σας, προτείνοντας μια σειρά από δράσεις που θα θέλατε να αναλάβετε, για να συμβάλετε κι εσείς, από την πλευρά σας, στην αντιμετώπιση του οικολογικού προβλήματος. (130-150 λέξεις)